

Vírus solidaritu nezastaví. Férovými ranajkami môžu ľudia symbolicky podporiť svojich lokálnych a fairtradových pestovateľov

Bratislava, 16. apríla 2020: Druhú májovú sobotu - tento rok konkrétne 9. mája - si pripomíname [Svetový deň fair trade](#). Pri tejto príležitosti 4 neziskové organizácie a 1 platforma organizujú celoslovenské domáce Férové raňajky. S ohľadom na karanténu má akcia len symbolickú domácu a online podobu, ale aj tak účastníci môžu vyjadriť svoj záujem o miestnych slovenských farmárov a pestovateľov z krajín Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky a o to, kto a za akých podmienok pre nich produkuje potraviny.

„Korona pandémia nám ukazuje, že v tejto kríze sme všetci spoločne. Musíme sa zaujímať o ľudí, ktorých život je ťažší, ako náš. O to osobnejšie by sme mohli vnímať aj to, v akých podmienkach žijú a pracujú pestovatelia a farmári z celého sveta, ktorých suroviny denne kupujeme v rôznych produktoch,“ uvádza Lukáš Bulko z mimovládnej organizácie Fairtrade Česko a Slovensko, ktorá akciu koordinuje a upozorňuje: **„Chceme s partnerskými organizáciami urobiť skrz túto akciu spojenú výzvu o tom, že či už sa jedná o lokálne slovenské produkty, alebo tie, ktoré sú zo surovín, ktoré sa nedajú pestovať lokálne a museli cestovať, mali by sme chcieť, aby boli všetky a vždy férové.“**

Pestovatelia v krajinách Afriky, Ázie a Latinskej Ameriky za svoje kakao, kávu alebo banány dostávajú zaplatené veľmi málo, často navyše pracujú v nedôstojných, alebo dokonca nebezpečných podmienkach a teraz v súvislosti s pandemiou COVID-19 sa niektorí ocitajú na pokraji kolapsu. Na toto reaguje hnutie spravodlivého obchodu, ktoré usiluje o to, aby pestovatelia za svoje produkty dostávali dostatočné výkupné ceny. Jednou z konkrétnych snáh na presadzovanie spravodlivého obchodu je certifikácia Fairtrade. Tá garantuje zapojeným pestovateľom minimálne výkupné ceny a fairtradový príplatok, ktorý môžu podľa svojho uváženia investovať do rozvoja svojej komunity. Vďaka zapojeniu do fairtradových družstiev môžu pestovatelia posilať svoje deti do škôl, zaistiť si napríklad pitnú vodu či zdravotnú starostlivosť, alebo pestovať šetrne s ohľadom na životné prostredie. Teraz, v dobe pandémie Covid-19, dokonca organizácia Fairtrade International mimoriadne umožňuje vyplácanie tejto prémie priamo pestovateľom, aby im tak aspoň čiastočne kompenzovali očakávaný pokles príjmov súvisiaci s poklesom medzinárodného obchodu.

„Pri nákupe potravín je dôležité poznať ich pôvod, ale rovnako dôležité je aj vedieť z akých surovín boli vyrobené, akým spôsobom, za akých pracovných podmienok a s akým dopadom na životné prostredie. Odporúčame preto uprednostniť výrobky od výrobcov, ktorí tieto informácie otvorene komunikujú. Zároveň odporúčame uprednostniť regionálne výrobky, ktorých kúpou sa predchádza zbytočnej preprave, podporuje sa lokálna ekonomika a regionálny rozvoj,“ vysvetľuje Peter Pašák z Lokálny trh.sk

„Do košíkov odporúčame pri nákupoch vziať fairtradovú kávu, džús alebo čaj. Na jedenie napríklad doma napečené buchty z fairtradového cukru a kakaa, ale aj vajčička, syry, mlieko, múku, či med od miestnych farmárov. Kvôli pandémie sa tento rok aktivity konajú v našich vlastných domovoch, ale chceli by sme, aby v nasledujúcich rokoch prebiehali formou komunitných piknikov a teda v záhradách, parkoch či námestiach. Zároveň pomocou online nástrojov môžu účastníci zdôrazniť svoju podporu a rozšíriť tak povedomie o pestovateľoch v online svete. Môžu sa zúčastniť [facebookovej udalosti](#) alebo použiť rámik www.facebook.com/profilepicframes/Ranajkujem_ferovo,“ vysvetľuje Lukáš Bulko z mimovládnej organizácie Fairtrade Česko a Slovensko.

Viac informácií nájdete na www.feroveranajky.sk.

Kontakt pre ďalšie informácie

Lukáš Bulko, koordinátor Férových raňajok, +420 704 842 452 a +421 902 727 117,
lukas.bulko@fairtrade-slovensko.cz

Kateřina Šimonová, katerina.simonova@litigocommunications.cz, +420 736 176 246

Organizátorom akcie je nezisková organizácia Fairtrade Česko a Slovensko. Spoluorganizátormi sú Nádácia Integra, OZ Živica, Slow Food Tatry a Slow Food Pressburg.

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE označuje výrobky, ktoré spĺňajú sociálne, ekonomické a environmentálne štandardy nastavené medzinárodnou organizáciou Fairtrade International. Zákazníkov informuje o tom, že pestovatelia dostali za svoju prácu spravodlivú a stabilnú výkupnú cenu, ktorá pokrýva náklady na udržateľné pestovanie. Nákupom výrobkov s označením FAIRTRADE tak zákazníci prispievajú k zlepšovaniu životných podmienok drobných pestovateľov v krajinách globálneho Juhu (takzvaných rozvojových krajinách). Viac na www.fairtrade-slovensko.sk.

CEEV Živica je mimovládna nezisková organizácia, ktorá inšpiruje k zmene. Venujú sa vzdelávaniu, ekoporadenstvu a ponúkajú priestor na hľadanie seba samého. Nájdete ich v Bratislave, Zvolene a vo Vzdelávacom centre Zaježová.

Lokalnytrh.sk je webová platforma koncentrujúca informácie o slovenských výrobcov potravín a nápojov na jednom mieste a poskytuje výrobcov bezplatný priestor na uverejnenie informácií o svojej výrobe a zviditeľnenie sa. Zároveň funguje aj ako mapa a vyhľadávač výrobcov pre zákazníkov. Cieľom je uľahčiť nájdenie regionálnych výrobcov vo svojom okolí a podporiť priamy predaj.

Nadácia Integra zmierňuje následky porušeného sveta a fandí spravodlivému obchodu. V Keni ako prví na svete založili fair trade fabriku na spracovanie makadamových orieškov. Do Etiópie ako prví priniesli sadenice makadámiových stromov. Na Slovensku prevádzkujú jediné Fairtrade a BIO certifikovanú pražiareň kávy a férový obchod Samay.sk. Vzdelávajú a združujú fanúšikov fair trade, motivujú k zodpovednému správaniu a udržateľnému životnému štýlu.

Slow Food Tatry je jedno z oficiálnych slovenských konvívii medzinárodného hnutia Slow Food, ktoré má celosvetovo viac ako milión podporovateľov a 100 000 členov. Predstavuje reakciu na šíriacu sa fast-foodovú globalizáciu a rastúci záujem ľudí o to, čo jedia, odkiaľ jedlo pochádza a ako jeho konzumácia ovplyvňuje svet okolo nás. Hlavnými hodnotami Slow Food sú potraviny, ktoré sú dobré, čisté a férové.